

Zwaai zwaai, bye bye file!

Niet bedoeld om uit de hoogte te doen, maar wel superhandig: de gyrocopter.
FOTO'S PAL-V

FOTO PAL-V LIBERTY

RAAMSDONKSVEER

Voor het grote publiek zal het, ondanks de voorpubliciteit, toch als een verrassing komen: vliegende auto's in het Hollandse polderlandschap. Bij PAL-V zijn ze dat stadium al lang voorbij. In het Brabantse bedrijf langs de A27 zijn al tien jaar lang de beste talenten op het gebied van luchtmacht, automotive, research en marketing bezig met het verwezenlijken van hun droom. Het bedrijf, waar nu zo'n 65 mensen werken, wordt gefinancierd door een groep professionele en particuliere beleggers. Het ontving ook financiële steun van het ministerie van Economische Zaken. Drie Nederlandse ministeries ondersteunen het project op basis van zijn technische innovatie en economisch potentieel.

Een vliegende auto maken is niet eenvoudig, weten ze bij PAL-V. Een auto heeft een laag zwaartepunt - een vliegtuig juist een hoog zwaartepunt. PAL-V heeft dat opgelost met een Nederlandse vinding: de driewielertechniek van de Carver. De motor ligt hoog, maar dat wordt gecompenseerd doordat de auto schuin in de lucht

hangt.

Op Breda International Airport (Seppe) beschikt het bedrijf over een eigen vliegschool. De bestuurder van de Gyrocopter moet naast zijn rijbewijs ook een brevet hebben om te mogen vliegen. „Na circa 35 lessen kun je dat overal behalen”, zegt Dingemans.

Vorig jaar zocht PAL-V contact met de gemeente Geertruidenberg voor de mogelijkheden van een start- en landingsstrip. Geertruidenberg verwees door naar buurgemeente Drimmelen, dat over meer buitengebied beschikt.

Drimmelen wil graag, zegt een woordvoerder van de gemeente. „Maar nadat wij in december bij een presentatie in Raamsdonksveer waren, is er geen contact meer geweest. Wij moeten natuurlijk eerst weten aan welke voorwaarden zo'n 'strip' moet voldoen.”

Uitverkocht

In de tussentijd slaat PAL-V zijn vleugels ook uit in Europa. Op de autobeurs in Genève, die vandaag begint, presenteert het bedrijf uit Raamsdonksveer met trots de Nederlandse primeur. „Tot en met 2020 zijn we al uitverkocht”, zegt Dingemans. „De eerste leveringen staan gepland voor eind 2018.”

Dingemans: „Volgend jaar gaan we de eerste tien toestellen aan Nederlandse klanten afleveren. Voornamelijk aan particulieren; soms kopen zij gezamenlijk een toestel.” Hoeveel bestellingen er al zijn geplaatst, wil Dingemans niet kwijt. „Ik kan wel zeggen dat de cijfers dagelijks toenemen.”

De eerste 90 Gyrocopters kosten 500.000 euro per stuk; het gaat om een speciale, luxe editie. De reguliere tweepersoons Liberty-

versie gaat ongeveer drie ton kosten.

500.000

De luxe versie van de gyrocopter kost 500.000 euro. De 'gewone' Liberty-versie is goedkoper: rond de drie ton.